



## Informacje Rozwój działalności gospodarczej

### Słownik pojęć:

**beneficjent** – podmiot, któremu przyznano pomoc;

**mikroprzedsiębiorstwo i małe przedsiębiorstwo** – przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 1 załącznika 1 do rozporządzenia GBER spełniające kryteria ustanowione w tym załączniku odpowiednio dla mikroprzedsiębiorstwa i małego przedsiębiorstwa.

### Pomoc przyznaje się w następujących zakresach wsparcia:

1. Rozwój przedsiębiorczości poprzez :
  - a) rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej
2. W jednym naborze wniosków dany wnioskodawca może złożyć tylko jeden wniosek.
3. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie, a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania oraz zawierania umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu IT.

### Forma, wysokość oraz limity pomocy

1. Pomoc przyznaje się w formie zwrotu części kosztów kwalifikowalnych.
2. Kwota pomocy do 500 000,00 złotych; (kwota ustalana na etapie naboru wniosków)
3. Pomoc przyznaje się w wysokości zgodnej z poziomem dofinansowania, określonym przez LGD w regulaminie naboru, nieprzekraczającym poziomu dofinansowania wynoszącego:



- do 65% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku operacji obejmujących inwestycje produkcyjne innych niż realizowane w zakresach: start GA, start ZE, start GO, rozwój GA, rozwój ZE oraz rozwój GO;

### **Warunki podmiotowe**

1. Pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP:
  - posiada miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do CEIDG na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną;
  - posiada siedzibę lub oddział, które znajdują się na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną.
2. W przypadku gdy wnioskodawca wykonuje działalność gospodarczą, pomoc przyznaje się:
  - zgodnie z art.19a albo art.19b rozporządzenia GBER;
  - jeżeli podmiot ten prowadzi mikroprzedsiębiorstwo albo małe przedsiębiorstwo;  
jeżeli warunki przyznania pomocy są spełnione przez wszystkich wspólników spółki, w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej

### **Dodatkowe warunki podmiotowe obowiązujące dla poszczególnych zakresów wsparcia:**

W zakresie rozwój DG pomoc przyznaje się, jeżeli:

- w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia WOPP wnioskodawca wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się Prawo przedsiębiorców, oraz nadal wykonuje tę działalność;
- wnioskodawcy nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie w ramach PS WPR;



- upłynęły co najmniej 2 lata od dnia wypłaty pomocy wnioskodawcy na operację w zakresie start DG w ramach PS WPR;
- upłynęły co najmniej 2 lata od dnia wypłaty wnioskodawcy płatności ostatecznej na podejmowanie lub prowadzenie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach poddziałań 4.2, 6.2, 6.4 lub 19.2 objętych PROW 2014-2020.
- W przypadku gdy operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana:
  - 1) na obszarze objętym LSR;
  - 2) na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania celem.
- W przypadku operacji, która obejmuje koszty zakupu i instalacji odnawialnych źródeł energii, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.

### **Warunki przedmiotowe**

Pomoc przyznaje się na operacje:

1. jeżeli LSR przewiduje udzielenie pomocy na operacje w tym zakresie lub na dany szczególny rodzaj operacji
  2. która została wybrana do finansowania ze środków danej LSR, a tym samym uzyskała pozytywny wynik wyboru operacji
  3. której realizacja nastąpi jednym lub maksymalnie 2 etapach
- w zakresie: rozwój DG w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia: 30 czerwca 2029 r. w pozostałych przypadkach.

W przypadku gdy operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana:

- na obszarze objętym LSR;



- na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania celem

W przypadku operacji, która obejmuje koszty zakupu i instalacji odnawialnych źródeł energii, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.

Pomocy nie przyznaje się na operacje obejmujące budowę lub modernizację dróg w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, oraz operacje dotyczące świadczenia usług rolniczych;

#### **Dodatkowe warunki przedmiotowe**

Dla rozwoju działalności gospodarczej pomoc przyznaje się, jeżeli operacja:

- 1) dotyczy działalności zgodnej z celami LSR;
- 2) jest uzasadniona ekonomicznie, co potwierdza przedłożony uproszczony biznesplan, który:
  - jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji
  - zawiera co najmniej:
    - – wskazanie celu, w tym zakładanego ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług;
    - – planowany zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celu, w tym wskazanie zakresu rzeczowego i nakładów i finansowych,
    - – informacje dotyczące zasobów posiadanych przez wnioskodawcę niezbędnych ze względu na przedmiot operacji, którą zamierza realizować, w tym opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy oraz kwalifikacji lub doświadczenia,
- 3) W zakresie rozwój DG pomoc przyznaje się, jeżeli operacja zakłada osiągnięcie co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy.



Dodatkowe warunki wypłaty pomocy dla poszczególnych zakresów wsparcia:

W zakresie rozwoju DG pomoc przyznaje się, jeżeli operacja:

- realizuje uproszczony biznesplan
- promuje świadczone przez siebie usługi, produkty oraz publikuje publikuje/aktualizuje ich zakres i asortyment

### **Zobowiązania w okresie związania celem**

1. Zobowiązania w okresie związania celem zostały określone w wytycznych podstawowych.

2. Dodatkowo w okresie związania celem beneficjent zobowiązuje się w szczególności do:

- Utrzymania zrealizowanej inwestycji co najmniej w okresie 3 lat od dnia wypłaty pomocy
- prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc w okresie 3 lat od dnia wypłaty pomocy (zobowiązanie beneficjenta będącego mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorstwem)

3. Do okresu prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc, nie wlicza się okresów jej zawieszenia.

4. O zawieszeniu prowadzonej działalności beneficjent informuje SW. W przypadku zawieszenia działalności SW uzgadnia zmiany w taki sposób, by realizacja zobowiązania, nastąpiła nie później niż do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

5. W przypadku gdy pomoc przyznaje się na rozwój DG, Beneficjent zobowiązuje się do osiągnięcia co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy. Do terminu nie wlicza się okresów zawieszenia prowadzonej działalności.

6. Beneficjent w okresie związania celem zobowiązuje się do:

- prowadzenia ewidencji odpowiednio świadczonych usług lub sprzedaży produktów rolnych;
- bieżącego informowania o świadczonych usługach i ich zakresie lub asortymencie poprzez ogólnodostępne środki przekazu;



- informowania SW o realizacji biznesplanu, w ramach operacji, na którą została udzielona pomoc na 3 miesiące przed upływem ostatniego roku okresu związania celem

7. W przypadku ustalenia przez LGD rankingujących kryteriów wyboru o charakterze deklaracyjnym oraz złożenia przez wnioskodawcę deklaracji realizacji czynności ocenianych tymi kryteriami, umowa o przyznaniu pomocy zawiera zobowiązanie do realizacji tych deklaracji przez beneficjenta. Zmiana umowy w tym zakresie jest możliwa tylko w przypadku, gdy w wyniku ponownej oceny operacji po wprowadzeniu do niej zmian i ponownej ocenie kryteriami wyboru operacji, operacja ta nadal mieści się na liście operacji wybranych oraz w limicie dostępnych środków.

#### **Racjonalność kosztów/inwestycji:**

Weryfikacja racjonalności kosztów/inwestycji jest dokonywana poprzez porównanie cen zawartych we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność z cenami określonymi m.in.:

1. w stosowanych powszechnie aktualnych publikacjach w przedmiotowym zakresie;
2. w aktualnych cennikach branżowych, katalogach;
3. w cennikach, ofertach zamieszczonych na stronie internetowej potencjalnego wykonawcy;
4. w drodze telefonicznego rozpoznania ceny kosztu zadania u producentów urządzeń/wykonawców danego typu zadań;
5. w innych wnioskach o przyznanie pomocy lub wnioskach o płatność złożonych w podobnym czasie i o porównywalnym zakresie rzeczowym.

W przypadku gdy inwestycja jest unikatowa lub skomplikowana czy też jej ocena jest utrudniona ze względu na wysokie zaawansowanie technologiczne przedmiotu operacji lub specyfikę operacji, dokonuje się oceny w ramach eksperckiej oceny racjonalności kosztów, tj. grupy ekspertów z różnych branż (np. budowlanej, dotyczącej zakupu wyposażenia, sprzętu rolniczego), w składzie umożliwiającym ocenę wniosków o przyznanie pomocy lub wniosków o płatność.



### **Zaliczki oraz wyprzedzające finansowanie:**

Nie jest możliwe łączenie w ramach tej samej operacji instrumentu zaliczki oraz wyprzedzającego finansowania.

#### Zaliczka

1. Beneficjentowi może być wypłacana zaliczka w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy. Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez beneficjenta zabezpieczenia zaliczki. Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa o przyznaniu pomocy.
2. Zaliczka jest wypłacana, jeżeli Beneficjent wnioskował o jej wypłatę we wniosku o przyznanie pomocy.
3. Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez Beneficjenta zabezpieczenia zaliczki. Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa o przyznaniu pomocy.

#### Wyprzedzające finansowanie

1. Wysokość wyprzedzającego finansowania nie może przekraczać 44% kwoty przyznanej pomocy. (nie dotyczy JST)
2. JST w ramach interwencji I.13.1 będą mogły otrzymać wyprzedzające finansowanie w wysokości różnicy pomiędzy kwotą pomocy a zaokrąglonym w dół do pełnych groszy iloczynem tej kwoty i ilorazu liczby 0,75 w ramach I.13.1
3. Wyprzedzające finansowanie jest wypłacane, jeżeli beneficjent wnioskował o jego wypłatę we wniosku o przyznanie pomocy.
4. Wyprzedzające finansowanie jest przekazywane beneficjentowi jednorazowo albo w transzach, w terminie i wysokości określonych w umowie o przyznaniu pomocy.
5. Termin oraz kwota wypłaconego wyprzedzającego finansowania będzie zależna od liczby etapów realizacji operacji oraz wysokości pomocy w ramach poszczególnych etapów.
6. W przypadku operacji jednoetapowych wypłata będzie mogła nastąpić po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy, natomiast jej rozliczenie nastąpi wraz z wnioskiem o płatność.
7. Rozliczenie przekazanego wyprzedzającego finansowania polega na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty na podstawie wniosku o płatność lub wniosków o płatność o kwotę przekazanego wyprzedzającego finansowania.



8. Jeżeli kwota przekazanego wyprzedzającego finansowania jest wyższa niż kwota pomocy przysługująca do wypłaty na podstawie wniosku o płatność rozliczenie wyprzedzającego finansowania polega na zwrocie przez beneficjenta nadpłaconego wyprzedzającego finansowania na rachunek bankowy wskazany przez ARiMR lub SW.